

**MÚSICA DE
CAMBRA**

16 DE DESEMBRE
SALA 2 ORIOL MARTORELL

**ALBERT
CANO SMIT**

SONATA 32 DE BEETHOVEN

PROGRAMA DE MÀ

GYÖRGY LIGETI

(Tarnaveni, Romania 1923 – Viena 2006)

“WHITE ON WHITE”

(d' *Études*) – (1985-2001) – 5'

OLIVIER MESSIAEN

(Avinyó, França 1908 – Clichy, França 1992)

“LE BAISER DE L'ENFANT JÉSUS”

(de *Vingt Regards sur l'enfant Jésus*) – (1945) – 11'

FANNY MENDELSSOHN

(Hamburg 1805 – Berlín 1847)

“ÜBER ALLEN GIPFELN IST RUH”

(de *6 Lieder*, op. 7) – (1835) – Arr. Albert Cano Smit – 2'

FANNY MENDELSSOHN

MELODIE N. 2, OP. 4

(de 3 *Mélodies*) - (1847) - 2'

GYÖRGY LIGETI

"L'ESCALIER DU DIABLE"

(d' *Études*) (1985-2001) - 5'

LUDWIG VAN BEETHOVEN

(Bonn, Alemanya 1770 - Viena 1827)

SONATA N. 32 EN DO MENOR, OP. 111

(1821-22) - 25'

Maestoso - Allegro con brio ed appassionato
Arietta. Adagio molto semplice cantabile

ALBERT CANO SMIT, PIANO

COMENTARI

per **Jacobo Zabalo**

Entre els anys 1944 i 1945, Olivier Messiaen va compondre una obra de temàtica explícitament religiosa –no seria ni de bon tros l'única, al llarg de la seva carrera– en què alguns dels dogmes de la fe catòlica surten a la llum amb un llenguatge que, de fet, sembla transcendir credos. La simplicitat i la delicadesa de la peça que va titular “Le baiser de l'enfant Jésus” –una de les vint mirades que, amb tendresa, dirigeix a la seva misteriosa persona– evoca el caràcter taumatúrgic d'un amor alhora humà i diví.

Per contrast, “L'escalier du diable” de György Ligeti sona dramàtica: la progressió del piano és aquí frenètica, empesa per una força de signe contrari –endimoniadament compulsiva– que recorda la producció d'un altre inspirat i no menys cèlebre predecessor hongarès. També forma part dels seus *Études* la peça “White on White”; composta el 1995, alludeix a la desconcertant creació pictòrica de Malèvitx, com si volgués suscitar en l'oient la contemplació balsàmica de l'element primigeni.

Articulat líricament uns cent cinquanta anys abans, aquell element sembla ser invocat a la *Melodie* n. 2, op. 4, de Fanny Mendelssohn; compositora prolífica que només en cercles íntims va poder demostrar l'abast del seu art. En aquesta breu peça de 1847 es pot apreciar una lleugeresa, no exempta de profunditat, semblant a la que es troba en moltes obres del seu germà, amb qui sovint col·laborà. La versió per a piano de la cançó “Über allen Gipfeln ist Ruh” (1835), realitzada en aquest cas per Albert Cano Smit, suposa una altra mostra de la sensibilitat de Fanny Mendelssohn. Desapareixen en aquesta adaptació els versos de Goethe, però hi sobreabunda la bellesa d'un tema en què se celebra el repòs que espera l'ànima al final del camí, semblant a la calma que hi ha *Dalt de tots els cims*. El meditabund poema va ser concebut per Goethe mentre contemplava una posta de sol, a finals d'estiu. De fet, el caràcter crepuscular impregna així mateix la darrera obra programada, una de les més influents del repertori per a piano.

La mítica op. 111 de Ludwig van Beethoven, especialment representativa de l'estil tardà, va avivar la fantasia de Thomas Mann; qui, ajudat de Theodor W. Adorno, la va adoptar com a exemple de composició visionària al seu *Doktor Faustus*. En dos moviments, la sonata dinamita la concepció clàssica –de fet, tota categorització– i obre el marc d'una experiència estètica de regust atemporal. Si l'imponent maestoso, iniciat per una declamació emfàtica, suggereix una lluita amb el destí, les variacions que segueixen l'arieta transformen el dramatisme en una mena de reconciliació amb la veritat musical en la seva dimensió empírica i, tanmateix, abstracta, sense floritures. Música que –en paraules d'Adorno– «no és la imatge de res; i, si ho és, és la imatge del tot, imatge sense imatge».

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

